

indueix i quasi obliga a cercar etimologia comuna per a tots tres.

Ens hi guia també el nom de *Dernacueille* d'un altre poble de l'Aude que és només uns 16-20 k. més a l'Oest. Aquest nom reapareix a Cerdanya, antigament, com *Darna Collecta* a. 839, a l'Acta S. d'Urg.; i també és amb *Da-* en les mencions antigues del de l'Aude (1351, 1355). Vaig explicar-los per la base cèltica DARNA KONŪIKTA 'bocins o llogarets associats' (*Btr.z.Nfg.* 1973, p.273), nom format amb el plural de DARNO- 'boci' (britònic comú *darn* «morceau»), d'on ve també l'empordanès *Darnius* (art.supra).

Ara bé, en un verb català que deriva d'aquest mateix mot cèltic, junt amb DARN- hi ha també la variant DERN-. D'ací els mots cat. *esdern(eg)ar-se* i *fer-se dernes* (*DECat.* III, 570-1).

Així tenim explicada de l'arrel cèltica de la 2ª meitat dels dos noms d'aquest article; i, alhora, les dues variants vocàliques *Mondarn* i *Mondern* amb -n. Quant a la -m de la forma catalana *Monderm*, és deguda a una contaminació ben natural: la de l'adjectiu *erm*, quasi *mont erm*.

El primer component pot ser el romànic MONTE-, però així mateix és molt semblant que també fos cèltic: MONI-DÁRNŌN, 'turó de fragments, de detritus', format amb el gen.pl. cèltic en -ŌN combinat amb el nom cèltic de la 'muntanya': MONŪO-; que hem vist també en l'art. *Armenrodes* < ARE-MONI-ROTAS; cf. l'aranès *Monide*.

¹ En els índexs alfabètics Udina (p.55) també posa *Musencarn* i *Musendarn*, variants que en part poden ser err. tip., o bé inspirades per una altra font que ell no publica. Crec recordar que en una de les *Rationes Decimarum Hisp.* hi ha *Muserndarn*; forma impossible amb aqueix nexce -*rnd-*. Salta a la vista que tot això resulta d'errades d'un copista. Que potser suplí malament una sigla *Mūdarn* (suposant que la tilde suplia lletres *sen*).

Monderm, V. *Mondarn*   *Mondes*, V. *Mona*

MONDÚBER

Muntanya valenciana, en el límit entre Valldigna i la comarca de Gandia.

Situada entre els termes de Xeresa i Xaraco i els de l'alta Valldigna.

Pron. pop., que vaig oir, molt repetidament: *mondúges*, a tots cinc pobles, Xeresa, Xaraco, Benifairó, Bartz i Gandia (només un cop *mondúber*); un altre, de Xeresa, digué *mandúger* (xxxii, 198.25), però mai, ni enlloc, amb -v-. Co bla popular: «Quan *Monduques* porta capa, o *Montgó* porta capell: /

agarra espart i fes cordell» (S.Guarner, *Po. Val. par-len* III, 182); i jo recordo també, d'un altre: «*Mondúber*, tard - porta capell, / pica espart - i fes cordell». El cap de *Mondúber* cobert de núvols anuncia pluja: que el pagès o mariner es quedin a casa, en feina casolana.

Com és natural en un nom de muntanya, no en tenim *MENCIONS ANT.* que li puguem assignar sense dubte. Tanmateix trobo segur que Martí J.de Galba, en donar el nom de *Mont Túber* a un castell del regne de Tremicén, que fa un paper important en la seva continuació de *Tirant lo Blanc* (Ag. III, 524, § 295, Riq. p. 875) pensava naturalment en el *Mondúber* valencià, per donar un nom versemblant a la seva mascarada. Quant a *Montíber* de Morvedre, V. infra.

La variant de Galba, coincideix amb una de les de Cavanilles. Aquest, tot fornint-nos una detinguda i excel·lent descripció de tota la muntanya, dóna el nom repetidament escrit *Monduber* (1ª. = 2ª.ed. I, 289.17, 18, 26, 2f, III, 294, 298); però després: «el *Montuber*» (I, 213 = 290.9).

Ens interessa sobretot la seva descripció; notant que hi observa: «cuestas suaves en la cumbre --- no precipicios ---» (I, 219 = 198); i ens en dissenya una vista excel·lent (2ª.ed., p. 298-9): de la qual també resulta un contorn irregular, però no espadat.

De les meves enquestes de 1962, tot al voltant (i pujant-hi fins dalt), recordo una alta muntanya (uns 900 alt.) de contorns angulosos i complicats, amb força replecs i entrades: p.ex., del cim cap al ENE., en direcció a Xeresa, baixa el «Barranc de *mandúger*», amb una grossa «Font de ~» que hi raja per dalt (delícia en aquella hora calda: xxxii, 198.25); força més avall d'allí (a uns 450 me. de baixada cap al poble) l'IGC marca unes «*Cases i Molí de Monduber*».

Estranyament Sanchis Guarnier ha fet adoptar (sense consell nostre) una grafia *Mondúber* amb -v- en el *Nomencl.de* 1966, p.23 (i en *AlcM*), en contradicció de la pron. viva i oral: en aquesta zona mai la v no es confon ni s'hi ha confós mai amb la b: és clar que la variant oral amb -g- és una alteració vulgar per visible etim. pop.: car tothom ho ha escrit sempre amb -b-. Cavanilles, el *Dag.*, Julià Ribera, Chabàs (*El Arch.* II, 259) *GGRV*, MJGalba etc. I és perquè S.G.acceptava l'etimologia del pobre llibret d'Oliver Asín. Pel pèssim mètode «a posteriori etymologiae» que era la debilitat d'aquell amic i eminent patriota i ciutadà, bon professor i fonetista, però flac etimòleg.

ETIM. Aquí podem ser rotunds en la negació, mentre que, en afirmar el possible, cal reconèixer dubte, perquè es veuen diverses teories sostenibles; i entre dues o tres d'elles pesen les raons, quasi, per igual.

Neguem que tingui res d'àrab, ni en el grau que